

Aleksis K - Sunnuntai-Kaleva

Potella ilkee

On se kumma, mikä vimma yrityksillä ja laitoksilla on muuttaa tutut, perinteiset nimensä uusiin, muka helpompiin ja muodikkaampiin. Niin kuin esimerkiksi tämä älyväläys, että vanhan kunnan Itella muutetaan joksikin Postiksi.

Itella on ollut Itella miesmuistin ajan, tai ainakin hamasta vuodesta 2007 lähtien. Siitä on tullut osa Suomen kansan sana-aarteistoa ja kulttuuriperintöä, joka on syöpyntyn yhteiseen muistiin muun muassa sananlaskuina: ”Pois, pois Itellan tieltä, Itella se kulkee keskellä tietä”, tai ”Itella polkee ja Potella ilkee.” Voi voi, noita tuollaisia rakkaita muistikuvia on mittaamattomia määriä Ei ole kauan siitäkään ajasta, kun jokaisessa pitäjässä ja monessa syrjäkylässäkin oli oma Itella. Sellainen oli haja-asutusalueen elämän ehto ja sen katoaminen tuntui yhtä pahalta kuin kaupan ja koulun lakkauttaminen.

Ja nyt siis tuo vanhan maailman viimeinenkin ripe ollaan murskaamassa ottamalla Itellan nimeksi Posti.

Posti? Mitä se edes tarkoittaa? Ei yhtään mitään, tai vaikka mitä. Sitähän voi luulla vaikka savumerkiksi tai kirjeeksi tai kortiksi tai sijainniksi tai miksi tahansa – miten kukaan muka arvaa, että sillä nyt yhtäkkiä tarkoitetaan rakennusta tai yritystä, jossa hoidellaan itellanjakelua? Jotkut väittävät, että Posti olisi muka ulkomailla jotenkin helposti tajuttavissa. Höpsistä. Tuskin missään ulkomaankielessä on tuollaista sanaa, ei edes virossa. Siellä, kuten muuallakin käytetään kyllä sanaa ”post”, mutta ei siinä ole mitään i-kirjainta lopussa, joten ulkomaalaisille suomen ”posti” on täyttä hepreaa.

Erisnimenä Posti on suomalainen sukunimi, jonka tunnetuimpiin edustajiin kuului takavuosien pitkänmatkanjuoksija ja ampumahiihtäjä Hannu Posti. Mitenhän mahtaa Posti-suku suhtautua nimensä nappaamiseen kaupalliseen tarkoitukseen, ja onko sitä edes suvulta kysytty? Kovin uljasta imagoa tälle uudelle itellanjakajayhtiölle ei tuo sekään, että kansan suussa tuo outo Posti melko varmasti vääntyy muotoon Potsi, joka tarkoittaa sikaa tai vähintään porsasta.

Kun nyt nimenväännöslinjalle on yhdessä laitoksessa lähdetty, on pelättävissä että ennen pitkää muut seuraavat sopuleina perässä ja alkavat muutella kauniita liikenimiään ties miksi. Ehkä ei ole kaukana se päivä, kun esimerkiksi hienosta Destiasta tulee jokin Tielaitos tai peräti Koskenperkausjohtokunta ja tyylikkäästä Stroke Unitista junttimaisesti Sairaala. Siitä ei ole enää pitkä matka siihen, että kätevät virastonimet, kuten Ely ja Avi mitä niitä onkaan, väännetään joihinkin muinaiskielisiin muotoihin lääniksi tai joksikin.

Artikkelin lähde Kaleva